

Karhunveiston mestaruuskilpailu Voimakarhu

Palkintojenjakotilaisuus 12.8.2023

Tuomariston yleislausunto

Karhunveiston mestaruuskilpailuun osallistui 26 kovatasoista taitajaa, joukossa tunnettuja ja kokeneita konkareita, mutta myös tuoreita ensikertalaisia.

Kilpailun teema oli Voimakarhu. Kilpailun säännöissä veistäjiä oli kehoitettu tulkitsemaan voimaa luovasti erilaisista lähtökohdista, ei pelkästään fyysisenä vahvuutena. Saimmekin nähdä, kuinka oivaltavasti ja monimuotoisesti teemaa voitiin lähestyä.

Me tuomaristossa havaitsimme veistosten toteuttamisessa muutamia valtateemoja. Halusimme tuoda esille näitä eri lähestymiskulmia myös palkintosijoja jakaessamme. Teemoja olivat muun muassa:

- Rakkauden voima sekä äidin ja lapsen suhde.
- Tarinalliset, sadun- ja seikkailunomaiset aiheet, joista voi arvata lastenkin kiinnostuvan.
- Karhuun liittyvä mytologia ja karhu symbolina maailmansyntyä.
- Populaarikulttuurin vaikutteet, joita olikin runsaammin kuin aiempina vuosina.

Tuomaristo halusi keskustelujensa pohjalta tuoda esiin muutamia havaintojaan laajemminkin pohdittaviksi:

- Välineiden laatu on parantunut ja niiden lukumäärä kasvanut. Välineitä voi olla kottikärryllinen tai jopa autokuormallinen. Mutta kun välineet ovat monipuolistuneet, lisääntyykö osaaminen samassa suhteessa? Välineet toki antavat mahdollisuuksia vaikkapa siihen, että karhun hampaat saadaan näyttämään aidoilta, kun pieniä yksityiskohtia pystyy hiomaan viimeisen päälle. Ilmaisuvoima ja osaaminen ei kuitenkaan ole tekovälineissä. Se on veistäjän ajatuksissa ja käsissä. Pelkällä sahallakin voi luoda teoksen, jossa on ilmeikkyyttä ja joka koskettaa tunteita.
- Keskustelimme tuomareiden kesken myös värien käytöstä. Runsas värien käyttö ei välttämättä johda parhaimpaan lopputulokseen. Toisinaan teokselle voisi olla enemmän eduksi jättää puun materiaalisuus ja oma ilme esille täydessä voimassaan.
- Ilomantsin kylänraiteilla on kymmenittäin vanhempia veistoksia. Niitä katsoessa me jokainen voimme pohtia, millaiset veistosten piirteet ja ominaisuudet kestävät aikaa ja puhuttelevat vielä vuosienkin jälkeen.

Lopuksi haluamme todeta, että Voimakarhu-kilpailun taso oli ilahduttavan monipuolinen ja paljon tunteita ja ajatuksia herättävä. Kävimme pitkät keskustelut, ja perusteellisten pohdintojen jälkeen päädyimme yksimielisiin ratkaisuihin.

1. SIJA, palkintona 1.000 €

Tekijä on pannut itsensä täysillä likoon ja tehnyt rohkean hypyn moottorisahaveiston maailmaan – sisulla ja yhdellä sahalla. Teos näkee ilahduttavasti suomalaisen sisun voimanlähteenä. Karhu on kulmikkuuudessaan hellyttävä ja aseistariisuva. Teos on yllätyksellinen myös veistoksen takapuolelta: hännän töpö on hauskaasti jätetty käsittelemättömäksi kaarnapinnaksi. Lisäksi takaosassa hahmottuu tyttö. Karhu nostaa ylös voimasanalla höystettyä pölkkyä. *Perkele* on väkevä ja vanha suomen kielen sana, joka juontaa juurensa balttilaiseen ukkosenjumalaan Perkunakseen. Sana on ilmeikäs ja siihen latautuu paljon tunnetta. Teos houkuttelee katsojaa lähestymään, karhun pyöreää vatsaa tekee mieli mennä heti taputtelemaan. Teokseen on rohkeasti jätetty puun tuntu. Teos voimaannuttaa katsojan.

>>> **Marika Kylmä, Joensuu: *Sisukas karhu***

2. SIJA, palkintona 500 €

Tekijä käsittelee voimakarhu-aihetta persoonallisesti. Teos on kunnianosoitus karjalaiselle kulttuurille ja Kalevalalle. Kalevalassa on voimaa, ja karhu on voiman symboli. Työn laatu on huippua, moottorisahalla on pysytty taitavasti kuvaamaan niin herkkää ja haurasta materiaalia kuin kirja ja paperi. Teoksen ilmentämä liike on todella voimallinen ja taitavasti toteutettu: karhu syöksyy läpi ajan ja materian.

>>> **Carw4, Lappeenranta: *Karjalan voima***

3. SIJA, palkintona 300 €

Taiteilijalla on syvälinen ja yhteiskunnallisesti ajankohtainen ajatus ja viesti: jos sinulla on voimaa, sinun on autettava heikompaa. Teoksessa liike on vangittu hyvin. Karhu auttaa rotkoon putoamassa olevaa kaveriaan. Toista pelastava karhu venyy äärimmilleen, sen takajaloissakin pullistelee ponnistelun voima. Karhujen turkit on tehty taidokkaasti. Teos on tasapainoinen ja tyylikäs, kokonaisuudessaan hallittu ja kaunis.

>>> **Ulla Haglund, Alaveteli: *Kaveria ei jätetä***

TUNNUSTUSPALKINNOT à 100 euroa

- Teoksessa värit ovat räväkät, mutta ne ovat perustellut ja puoltavat teoksen aihetta. Pyöreät muodot eivät ole moottorisahaveistossa helppoja, mutta tässä niiden toteutus on mestarillinen. Veistos on dynaaminen, superkarhu lentää supermiehen lailla.
>>> **Peter Hausgaard Gregersen, Tanska: *Super Bear***
- Sympaattinen veistos on kuin tanssiinkutsu. Karhu ja ihminen antautuvat tiukkaan halaukseen ja silminnähdessä nauttivat siitä. Karhun pää on levollisesti ihmisen pään päällä, ja ilme on halaukseen keskittynyt. Kumpikin saa voimaa toisestaan.
>>> **Aimo Laitinen: *Voimahali***
- Emokarhun ja pennun taiturillista temppuilua esittävä teos toimii joka puolelta tarkasteltuna. Teoksessa voima tarkoittaa paitsi vahvuutta myös taitavuutta. Veistos on iloinen ja leikkisä ja samalla levollinen ja jäntevä. Veistäjä toteutti teoksen vaaka-asennossa, ja pystyyn nostettunakin karhujen muodot ja liikkeet toimivat onnistuneesti.
>>> **Taisto Pehkonen: *Voimistelijat***

Carw4, Lappeenranta: Karjalan voima

Teos on kunnianosoitus karjalaiselle kulttuurille ja Kalevalalle. Tekijä yhdistää taidolla karhun voiman ja kirjan hauraat sivut.

Ulla Haglund, Alaveteli: Kaveria ei jätetä

Taiteilijalla on teoksessaan syvälinen ja yhteiskunnallisesti ajankohtainen viesti: jos jollakulla on voimaa, on autettava heikompia. Veistos vangitsee liikkeen taidokkaasti.

Peter Hausgaard Gregersen, Hornsyld, Tanska: Super Bear

Tässä teoksessa värit ovat jopa överit, mutta ne puolustavat teoksen aihetta. Veistos on dynaaminen, superkarhu lentää.

Raimo Hautaluoma, Kurikka: Hongatar

Veistos on kuin maalaus. Toteutus on myyttinen karhun suvun kantaäiteineen ja maailmankaikkeuden tähtitaivaineen.

Esko Heikura, Kuhmo: Samasta puusta

Veistoksen toteutus on omaperäinen: yhdestä puusta on tehty kaksi hahmoa, karhu ja mies, ja ihminen saa voimaa kantaisästään karhusta.

Timo Heikura, Joensuu: Ukko Mesikämmen

Egyptistä ja Antiikin Kreikasta innoituksensa saaneessa teoksessa on hyvällä tavalla rouheutta. Musta väri toimii, teoksesta tulee hurja tunne.

Christian Häggman, Pedersöre: #doyouevenliftit

Selkeästi tehty ilmeikäs teos, jossa hauskana yksityiskohtana on voimailutangon taipuminen. Turkki on tehty erityisellä huolella, kuin puoli senttiä kerrallaan.

Jari Kinnunen, Suomussalmi: Hullu paljon työtä tekköö, viisas pääsöö helpommalla

Veistoksen toteutus on hauskan lelumainen, joten lapset haluavat taatusti mennä tämän teoksen kyytiin. Teos osoittaa, että voiman kustannuksella voi pitää myös hauskaa.

Kari Kulmala, Rääkkylä: Rakkaus – voimista suurin

Veistäjä uskaltaa toteuttaa omaa veistotyyliään ja tekniikkaansa. Lopputulos kuvaa osuvasti kauniisti kiteytettyä aihetta: rakkaus on voimista suurin.

Jari Kuokkanen, Iisalmi: Rakkauden voima

Herkkä teos. Sitä katsoessa voi suorastaan tuntea, kuinka lapsen kädet lepäävät karhun pehmeän mahan päällä.

Marika Kylmä, Joensuu: Sisukas karhu

Tekijä on pannut itsensä likoon täysillä ja tehnyt rohkean hypyn moottorisahaveiston maailmaan sisulla ja yhdellä sahalla. Omaperäinen ja yllätyksellinen taideteos.

Juha Käkelä, Ylöjärvi: Hermannin

Varpaillaan seisovan karhun liike on toteutettu suorastaan mestarillisesti. Aihe on omaperäinen ja kertoo karhun lisäksi myös Ilomantsin muista antimista.

Leo Laakko, Orimattila: Alkukarhu

Tekijä osoittaa, että munassa on monta puolta. Vuoden ajan toteutusta muhitellut veistäjä ei pelkää provosoida.

Veikko Laakso, Liminka: Star Bears

Tähtien sota -vaikutteisessa teoksessa kaksi eri kokoista hahmoa käy vuoropuhelua. Toteutus edustaa rehellistä, puunpuhdasta toteutusta – tekijä on uskaltanut olla käyttämättä maalia eli hän antaa itse puun puhua.

Aimo Laitinen, Oulu: Voimahali

Teos on kuin tanssiinkutsu. Niin karhu kuin ihminen antautuvat halaukselle ja nauttivat siitä. Silmät kiinni olevan karhu ilme on levollinen ja liikuttava.

Elina Lehtinen, Liperi: Neljä elementtiä

Teoksessa on hieno ajatus luonnon kiertokulusta. Veistäjä on yhdellä sahalla iskenyt peräänantamattomasti kiinni neljän elementin aiheeseen: maa, tuli, vesi ja ilma.

Toni Lindroos, Sastamala: Suojelun voima

Teos ilmentää vanhemman halua suojella jälkeläistään. Pennulla on hienosti kuvattu palvova katse samalla kuin äiti ärjyen puolustaa lastaan.

Antti Matilainen, Suomussalmi: On voemoo

Kun veistäjällä katkesi teosta tehdessä karhuhahmon voimailutanko, hän ei lannistunut, vaan polkaisi jalalla tangon kokonaan poikki. Tämä osoittaa luovaa ongelmanratkaisua ja huumoria.

Timo Nevalainen, Pyhäsalmi: Väsynyt kotiin

Teos kertoo ihmisen ja luonnon välisestä suhteesta. Marjametsään eksynyt mummo saa karhulta kyydin kotiin. Teos on maalattu riittävän ohuesti, sillä puun syyt näkyvät maalinkin läpi.

Pekka Niskanen, Haapajärvi: Ei pelota

Teos voisi olla sadun kuvitus: karhu piilottelee puun takana muttei pelottavana. Puun toteutus on komea, sen oksat ovat kuin lehvästöjä.

Taisto Pehkonen, Lieksa: Voimistelijat

Teos toimii joka puolelta katsottuna. Ote on leikkisä ja iloinen, ja teoksessa voima tarkoittaa paitsi vahvuutta myös taitavuutta.

Jari Rantanen, Kangasala: Voimakarhu on vahva sinussa

Veistos on majesteettisen voimakas. Pintakäsittely on onnistunut: Darth Vader -hahmon hiiltynyt kypärä tuo pahuuden esiin.

Matti Suni, Pornainen: Suojeleva emo

Teos on hellyttävä, se tuo hyvän mielen ja samalla liikuttaa. Puun latvassa olevat, viimeistelemättömät pennut herättävät suojelunhalun myös katsojassa.

Timo Teittinen, Juva: Shamaanin toteemi

Teoksessa riittää paljon oivaltavia yksityiskohtia, kuten kynnen raapaisut ja alkuperäisen puupinnan hyödyntäminen. Kita auki olevan karhun karjaisun voi melkein kuulla.

Kari Viinikangas, Vihanti: Sisu

Ilmava ja kevyt teos, joka perustuu tulen vahvaan mutta hallittuun voimaan. Teoksessa on kauniita teknisiä yksityiskohtia, kuten kynttilästä jalustan pinnalle valunut steariini.

Ari Vähäkangas, Ylivieska: Muutakin kuin voimaa

Teos ilmentää vastuunkantoa. Äiti joutuu tasapainottelemaan pitääkseen lapsensa turvassa, mutta silti tunnelma on levollinen.